Dosarul nr. 2c-1399/2023
2-23079329-12-2c-05062023

H O T Ă R Â R E
În Numele Legii

11 octombrie 2024
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Sandu Victor
Grefier Diana Blîndu
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului Întreprinderea cu Capital Străin ”Premier Energy Distribution” Societate pe acțiuni, avocat Mocanu Valentin
În lipsa:
Reprezentantului pârâtului Societatea cu răspundere limitată ”Profaluminiu”

examinând în ședință publică, în sediul instanței, în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin ”Premier Energy Distribution” Societate pe acțiuni către Societatea cu răspundere limitată ”Profaluminiu” privind încasarea prejudiciului material cauzat, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

La data de 31 iunie 2023, reprezentantul reclamantului Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe acțiuni, avocat Buhnaci Tudor a depus cerere de chemare în judecată către Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu” privind încasarea prejudiciului material cauzat, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 15.06.2022, în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 18/1, în urma efectuării lucrărilor, pârâtul a deteriorat bunul (instalația electrică) - LEC-10kV PT1058/3-PT1135/2, ce aparține reclamantului ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Prin această fapta ilicită, pârâtul au cauzat un prejudiciu reclamantului în mărime de 16406,12 lei, iar cele invocate fiind constatate expres prin Procesul verbal de examinare a circumstanțelor cauzării prejudiciului și prin devizul de cheltuieli.

Ca etapă prealabilă de soluționare a litigiului, reclamantul a expediat în adresa pârâtului la data de 13.09.2022 o somație, prin care i-a solicitat să achite prejudiciul cauzat în termen de 5 zile, însă până la momentul înaintării cererii de chemare în judecată acesta nu a satisfăcut solicitările reclamantului privind repararea prejudiciului cauzat.

Ținând cont de prevederile sus-menționate și reieșind din faptul că pârâtul nu a achitat la timp suma prejudiciului material a fost calculată dobânda de întârziere în mărime de 4145,58 lei.

Solicită reprezentantul reclamantului încasarea din contul pârâtului, în beneficiul ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION" SA, a sumei de 20551,70 lei (16406,12 lei - prejudiciul material cauzat și 4145,58 lei - dobânda de întârziere). Totodată, încasarea din contul pârâtului, în beneficiul ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION" SA, a taxei de stat achitate la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată în mărime de 616,55 lei, a taxei ASP pentru eliberarea extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la pârât în sumă de 110,00 lei și a cheltuielilor de asistență juridică de avocat în mărime de 2469,73 lei.

În ședința de judecată reprezentantului reclamantului Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni, avocat Mocanu Valentin a susținut cererea de chemare în judecată înaintată.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu" deși a fost citat în mod legal, nu s-a prezentat și nu a adus la cunoștință motivele neprezentării. Totodată, prin referința depusă a solicitat respingerea integrală a acțiunii înaintate de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni (f.d.25-26). Ținând cont de procedura de citare legală respectată, în temeiul art. 206 CPC al RM, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului civil în raport cu temeiurile invocate în acțiunea depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, „*Probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei*".

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, „*Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al prtențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*".

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, „*Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*", iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, „*Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor*".

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Conform art. 240 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea*

aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Norma cuprinsă în art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede „*Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii*".

În ședința de judecată, instanța a constatat că, reclamantul Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe Acțiuni (f.d.9) reprezintă un furnizor de servicii de distribuție a energiei electrice către consumatori, atât în mediul urban, cât și în cel rural din Republica Moldova.

Astfel, la data de 15.06.2022, în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 18/1, în urma efectuării lucrărilor, pârâtul Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu" a deteriorat bunul (instalația electrică) - LEC-10kV PT1058/3-PT1135/2, ce aparține reclamantului ÎCS „Premier Energy Distribution" SA.

Prin această fapta ilicită, pârâtul Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu" a cauzat un prejudiciu reclamantului în mărime de 16406,12 lei, iar cele invocate fiind constatate expres prin Procesul verbal de examinare a circumstanțelor cauzării prejudiciului și prin devizul de cheltuieli (f.d.11-12).

Ca etapă prealabilă de soluționare a litigiului, reclamantul a expediat în adresa pârâtului la data de 13.09.2022 o somație, prin care i-a solicitat să achite prejudiciul cauzat în termen de 5 zile, însă până la momentul înaintării cererii de chemare în judecată pârâtul nu a satisfăcut solicitările reclamantului privind repararea prejudiciului cauzat (f.d.14-15).

Conform art. 10 alin. (1), (2) Cod civil, "*Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*".

Potrivit art 16 alin. (1) lit g) Cod Civil *„Apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial"*

Conform art. 19 alin. (1), (2) Cod civil, "*În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat)*".

În conformitate cu art. 21 alin. (1) Cod civil, "*drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sânt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări*".

Conform art 1998 alin. (1) Cod Civil *"(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial...", iar potrivit art 2013 alin. (1) „(1) Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit"*

Potrivit art 2005 alin. (1) Codul Civil *„(1) Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăţie, iar în cazurile expres prevăzute de lege, fără vinovăţie, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcţiile care i s-au încredinţat."*

Conform art. 2025 alin. (1) Cod Civil *„(1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească. „*

În accepţiunea art. 2013 alin. (1), (2) şi (5) Cod civil, *Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. (2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit. (5) Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.*

Potrivit art. 2012 din Codul civil, *persoana nu poartă răspundere dacă prejudiciul este cauzat de către un eveniment anormal care nu poate fi evitat prin măsuri rezonabile, iar riscul nu îi revine acelei persoane.*

În conformitate cu prevederile art. 2025 alin. (1) Cod civil, *(1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. La caz, cert este, că izvorul de pericol sporit reprezintă reţelele electrice de tensiune.*

Din sensul normelor de drept citate rezultă că pentru antrenarea răspunderii delictuale sunt necesare întrunirea următoarelor condiţii: prejudiciu, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă, prejudiciu şi vinovăţia.

Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi

în lipsa unor condiții. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condițiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale, suntem în prezența unor condiții speciale.

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependență de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral și patrimonial.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acțiunii sau inacțiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacțiunii în acele situații când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârșească o anumită acțiune. Abținerea de la îndeplinirea acestei activități sau de la săvârșirea acțiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma și gradul vinovăției autorului faptei ilicite nu prezintă importanță pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

La caz, instanța consideră relevante prevederile Legii nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, care la art. 2 explică că, *zonă de protecție a rețelelor electrice* este zonă adiacentă rețelelor electrice, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelei electrice și în jurul altor obiecte ale rețelei electrice, în limitele căreia, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se introduc interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite și regimul construcțiilor în scopul asigurării condițiilor normale de exploatare și al excluderii posibilității de deteriorare a rețelelor electrice.

Potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016, *pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor electrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se stabilesc zone de protecție a rețelelor electrice.*

Astfel, în conformitate cu pct. 18 din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002, *toate tipurile de lucrări în zonele de protecție se vor executa numai cu acordul ÎRE, şi anume: a) la utilizarea mecanismelor pentru îndeplinirea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice agenții economici şi persoanele fizice sunt obligate să coordoneze cu ÎRE, cel puțin cu 12 zile pînă la începerea lucrărilor, data, condițiile şi modul de realizare a acestor lucrări, care vor asigura integritatea rețelelor electrice; b) lucrările executate cu macarale în limitele zonei de protecție a LEA sau în limitele de întrerupere a circuitelor, stabilite prin Regulamentul de protecție a rețelelor electrice, se vor efectua conform permisului de acces; c) în cazul necesității executării lucrărilor de terasament în zona de protecție a LEC, agenții economici și persoanele fizice sunt obligate să coordoneze cu*

ÎRE în scris, în decurs de 3 zile, posibilitatea executării în siguranță a acestor lucrări și a integrității rețelelor electrice; d) la executarea lucrărilor de dinamitare, de construcție și altor lucrări din apropierea zonelor de protecție a rețelelor electrice, lucrări ce pot provoca deteriorarea acestora, agenții economici și persoanele fizice executante sunt obligate, cu 12 zile înainte de executarea acestor lucrări, să coordoneze cu ÎRE condițiile și modul de executare, asigurând integritatea rețelelor electrice.

În coraport cu probatoriu administrat în cauză, instanța de judecată apreciază că în cauza supusă litigiului sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale a Societății cu răspundere limitată „Profaluminiu", or circumstanțele relatate de reclamantul Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni (f.d.9) s-au confirmat și pârâtul prin acțiunile sale a deteriorat bunul (instalația electrică) - LEC-10kV PT1058/3-PT1135/2, ce aparține reclamantului ÎCS „Premier Energy Distribution" S.A., cauzând un prejudiciu material în mărime de 16406,12 lei (șaisprezece mii patru sute șase lei și 12 bani) sumă care urmează să fi încasată în beneficiul reclamantului ÎCS „Premier Energy Distribution" S.A..

Așa dar, răspunderea delictuală se poate angaja în rezultatul încălcării unei obligații legate de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Se consideră că fapta este ilicită dacă contravine legii și bunurilor moravuri, având ca efect încălcarea sau atingerea drepturilor subiective sau interesele legitime ale altor persoane.

Aceste circumstanțele relatate de reclamantul Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni s-au confirmat și pârâtul prin acțiunile sale a deteriorat bunul (instalația electrică) - LEC-10kV PT1058/3-PT1135/2, ce aparține reclamantului ÎCS „Premier Energy Distribution" S.A., circumstanța confirmată și prin procesul-verbal de examinare a circumstanțelor cauzării prejudiciului nr. 0103 (f.d.11), dar și a devizului de cheltuieli pentru reparația instalației electrice (f.d.12).

Așadar, nu pot fi reținute criticile reprezentantului pârâtului precum că la lucrările efectuate de pârât, reclamantul Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni nu a furnizat în volum deplin Societății cu răspundere limitată „Profaluminiu" toată documentația cu privire la taseul cablurilor electrice, fiind doar declarative și lipsite de suport probator.

Or, în consolidarea acestui argument, de către partea pârâtă nu au fost aduse înscrisuri, care ar identifica limitele zonei de lucrări coordonate cu întreprinderea electroenergetică sau că a existat un proiect tehnic pentru lucrări, instanței de judecată nefiindu-i prezentat proiectul tehnic, schița proiectului tehnic, în care să fie indicată cu exactitate zona permisivă de efectuare a lucrărilor de săpături.

Respectiv, de partea pârâtă nu a fost probată care era zona coordonată pentru efectuarea lucrărilor de săpături și care au fost limitele depășite ale acestei zone coordonate, pentru a fi posibil de stabilit dacă acțiunile angajaților Societății cu răspundere limitată „Profaluminiu" au fost executate în respectarea acordului dintre părți și a proiectului tehnic, ca consecință legătura cauzală dintre aceste acțiuni și prejudiciul cauzat, precum și, vinovăția persoanei în deteriorarea liniilor electrice.

În contextul dat, instanța de judecată reține că răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit este guvernată de reguli speciale, ținând cont de faptul că dauna se cauzează printr-o activitate sau însușiri periculoase ale unor obiecte, ce nu pot fi controlate pe deplin de om, respectiv, răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit se angajează în lipsa vinovăției.

Potrivit pct. 50 și 51 din Hotărârii Guvernului nr. 284 din 13.04.2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, paguba materială cauzată întreprinderii, în gestiunea căreia se află rețeaua de comunicații electronice, în urma ruperii sau deteriorării acesteia, se calculează reieșind din cheltuielile directe de restabilire a rețelei și veniturile tarifare ratate de către această întreprindere în urma întreruperii legăturii. Paguba materială se rambursează de către persoana vinovată în mod benevol, iar în caz de dezacord - prin instanța judiciară.

Raportând prevederile normelor citate mai sus la circumstanțele cauzei, instanța conchide că anume pârâtului Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu" îi revine obligația de a compensa reclamantului prejudiciul material, în condițiile întrunirii cumulative a criteriilor determinative ale răspunderii delictuale civile, și anume fapta ilicită, consecințele prejudiciabile și legătura cauzală între acestea.

Se mai reține că, în cadrul Hotărârii CEDO Van de Hurk vs. Ţările de Jos din 19.04.1994, Înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Concomitent, în cadrul Hotărârii CEDO Balani vs. Spania din 09 decembrie 1994 par. 27, întinderea acestei obligații derivând din natura hotărârii și este determinată de circumstanțele cauzei, instanța urmând să analizeze toate argumentele importante ale cauzei.

Se atestă că, alte argumente pertinente și importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate.

În sensul dezbaterii argumentelor invocate de reprezentantul pârâtului, instanța de judecată consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, în care se menționează că, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligații poate varia in funcție de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

De asemenea urmează a fi menționat că reclamantul Întreprinderea cu Capital Străin "Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni a solicitat compensarea sumei de 4145,58 lei (patru mii o sută patruzeci și cinci lei și 58 bani) cu titlu de dobândă de întârziere.

În acest context, instanța de judecată menționează că, conform *art. 942 alin. (1-2) „în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la art.874 Cod Civil (ram de bază a Băncii Naționale a Moldovei), plus 9 puncte procentuale pe an.”*

În aspect de drept, purtătoare de dobânzi este obligația pecuniară, prin care se înțelege acea obligație, în virtutea căreia debitorul e obligat în baza unui contract sau a unei obligații extra contractuale prevăzute de Codul civil, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă, adică utilizează banii ca mijloc de probă.

În conformitate cu art. 874 alin. (1-2) Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobîndă, se plătește o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Dobânda prevăzută la art. 942 din Codul civil reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită de părți.

Conform art. 2025 alin.(6) Cod Civil, autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobîndă de întîrziere la rata determinată conform art. 942 începînd cu data primirii de către persoana care răspunde de prejudiciu a somației de la partea vătămată. Dobînda de întîrziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparații.

Așadar, instanța de judecată menționează că materialul probatoriu administrat confirmă cu certitudine că pârâtul Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu” nu și-a onorat obligațiile cu privire la repararea prejudiciului material cauzat reclamantului, iar acesta urmează să achite dobânda de întârziere (calculată pentru perioada 15.06.2022 – 15.05.2023) în sumă de 4145,58 lei (patru mii o sută patruzeci și cinci lei și 58 bani) pentru prejudiciu material cauzat (f.d.13).

Totodată, aferent cauzei urmează a fi menționat că în conformitate cu art. 94 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. În cazul mai multor reclamanți sau pîrîți, aceștia sînt obligați să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, în funcție de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanți a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalți nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

În conformitate cu art. 82 CPC, ”*cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*”.

Conform art. 3 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, *cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice*.

Având în vedere concluziile instanței referitoare la temeinicia cererii de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni, prin prezenta hotărâre va fi dispusă și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a sumei de 616,55 lei (șase sute șaisprezece lei și 55 bani) cu titlu de taxă de stat.

Totodată, instanța reiterează că, în temeiul facturii fiscale seria/nr. 839 din 16 mai 2023 (f.d.16), Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni a solicitat încasarea sumei de 110 lei cu titlu de taxă pentru eliberarea extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu", IDNO: 1007600028345.

În circumstanțele date, luând în considerație prevederile legale expuse supra, instanța apreciază întemeiată și cerința reclamantului privind încasarea din contul pârâtului a sumei de 110 lei cu titlu de taxă achitată pentru eliberarea extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la Societatea cu răspundere limitată „Profaluminiu", IDNO: 1007600028345 (f.d.10).

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă a Republicii Moldova, *„instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridica, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile",* iar alin. (1^1) a aceluiași articol stipulează că *„cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză daca aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat."*

Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobată prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012 a Consiliului Uniunii Avocaților din RM în pct. 3 stabilește „avocaților li se recomandă să stabilească tarife orare sau fixe proprii", iar la pct. 5 „un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova este între 50 și 150 euro/oră".

Potrivit Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28.06.2004 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile" cu modificările ulterioare, în p. 21 prevede că „*Potrivit prevederilor art. 94 alin. (3) CPC, obligația de a se pronunța în privința repartizării cheltuielilor de judecată revine nu numai instanței de fond, dar și celei de apel, recurs și revizuire. în acest sens, partea interesată ar putea solicita, spre exemplu, plata pentru asistența juridică și în cererea de recurs, precum și în referințele la acestea, cu justificările de rigoare*".

În Recomandarea nr. 23 a CSJ "Privind unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică", se statuează că *"Conform art. 63 alin. (5) din Legea cu privire la avocatură, cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice în organele de urmărire penală si instanțele de judecată în cauzele penale, civile*

şi administrative se încasează concomitent cu soluționarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă. Articolul 96 alin. (1) și (1^1) CPC prevede că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare si rezonabile".

La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

În conformitate cu art. 241 alin. (6) CPC al RM, *dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătoreşti privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărîrii.*

Astfel, din considerentele expuse, luând în considerație că pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată au fost admise integral, în conformitate cu prevederile art. 94 alin.(3) CPC, instanța de judecată va admite cererea reprezentantului Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni, avocat Buhnaci Tudor, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru serviciile avocatului în mărime de 2469,73 lei (două mie patru sute șaizeci și nouă lei și 73 bani) cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin "Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni către Societatea cu răspundere limitată "Profaluminiu" privind încasarea prejudiciului material cauzat, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin "Premier Energy Distribution" Societate pe acțiuni, IDNO: 1003600015231, cu sediul în mun.Chișinău, str. Andrei Doga nr. 4, de la Societatea cu răspundere limitată "Profaluminiu", IDNO: 1007600028345, cu sediul în mun.Chișinău, str. Lev Tolstoi nr. 74, ap.(of.) 1, suma de 16406,12 lei (șaisprezece mii patru sute șase lei și 12 bani) cu titlu de prejudiciu material cauzat, suma de 4145,58 lei (patru mii o sută patruzeci și cinci lei și 58 bani) cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 616,55 lei (șase sute șaisprezece lei și 55 bani) cu titlu de taxă de stat, suma de 110 lei (o sută zece lei) cu titlu de taxă pentru eliberarea extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la Societatea cu răspundere limitată

”Profaluminiu”, IDNO: 1007600028345, suma de 2469,73 lei (două mie patru sute șaizeci și nouă lei și 73 bani) cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător Victor Sandu